

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Özelden özele akıl yürütme 2-6 yaş arasındaki çocuklarda görülen ve doğru akıl yürütmenin olmadığı bir özelliktir. Bu dönemdeki çocuklar, bu akıl yürütmeden dolayı düşünsel anlamda birçok hata yapabilmektedir. Örneğin “Ne ekersen onu biçersin.” atasözünü duyan çocuk daha fazla parası olması için parayı gidip toprağa ekebilir. Bu örnekteki çocuğun temel sorunu mecaz anlamı anlamamasıdır. Yani çocuk, gerçek anlam ile mecaz anlamı ayıramaz. Bu yüzden de deyim ve atasözlerini anlamlarına uygun kullanamazlar.

Aşağıdaki örneklerden hangisi sadece gerçek anlamda olduğu için metinde bahsedilen yaş aralığındaki çocukların bir hata yapması beklenemez?

- A) Önce düşün, sonra söyle.
- B) Meyve veren ağaç taşlanır.
- C) Minareyi çalan kılıfını hazırlar.
- D) Tavşan dağa küsmüş, dağın haberi olmamış.

2. Eleştiri yazılarında öğreticilik, yol göstericilik ve yargılama esastır. Bu nedenle eleştiri yazılarında düşünceler, izlenen eleştiri türünün gerektirdiği terimlere ve eserdeki örneklerle bağlı kalınarak anlatılır. Denemede ise özgürce seçilen bir konu, karşılıklı konuşma havası içinde işlenir. Denemede de okura bazı gerçekler öğretilir fakat okur bunun farkında değildir.

Bu metinden hareketle,

- I. “Deneme” sözcüğü terim anlamıyla kullanılmıştır.
- II. “Örnek” sözcüğü mecaz anlam taşımaktadır.
- III. “Okur” hem gerçek hem mecaz anlama gelecek şekilde kullanılmıştır.
- IV. “Hava” sözcüğü gerçek anlamının dışında kullanılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve IV

3.

Bir bilim, sanat, meslek dalıyla ya da herhangi bir alanla ilgili kavramları karşılayan sözcüklere **terim anlamlı sözcükler** denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamlı sözcük yoktur?

- A) Fiilimsiler konusunu işledikten sonra soru çözerek konuyu pekiştirdik.
- B) Perde ayaklı hayvanlardan kaz, bu yörenin sembolü olmuştur.
- C) Bu şiir hece ölçüsü ile yazılmıştır.
- D) Bu olaya bir de bu açıdan bakmak gerekir.

4. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük temel anlamıyla kullanılmamıştır?**

- A) Yere düşen futbolcunun ağız kanadı.
- B) Bir süre sonra burada bir şeyler döndüğünü hissettim.
- C) Ablam, kitap okurken bir anda bana döndü.
- D) Bu köprü'nün ayağı yeniden onarılacakmış.

5. **“Eylem” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde terim anlamıyla kullanılmıştır?**

- A) Hiçbir derste derse zarar verecek veya dersin akışını bozacak bir eylemde bulunmam.
- B) Birçok dilde “kızmak, öfkelenmek, sinirlenmek” eylemlerini karşılayan tek kelime vardır.
- C) Eyleme beraber girersiniz, siz sonuca ulaşmayı düşünürsünüz, onlar ulaşmadan paylaşmayı.
- D) Yaptığımız her eylem, söylediğimiz her söz ileride karşımıza çıkacağı için hep dikkatli davranmalıyız.

6. • Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamına “gerçek anlam” denir.
- Bir sözcüğün ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama “mecaz anlam” denir.
- Bir bilim, meslek ve sanat dalıyla ilgili özel bir kavramı karşılayan sözcüklere “terim anlamlı sözcük” denir.

Bu tanımlamalara göre “doğru” sözcüğü,

- I. Bütün soruları doğru yanıtlayarak sınav salonundan ayrıldı.
- II. Sosyal medyada doğru olmayan haber hızla yayılıyor.
- III. Soruyu yanıtlayabilmek için kâğıdın ortasına doğru çizdi.

cümlelerinin hangisinde “gerçek anlamı” ile kullanılmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II
- C) I ve II D) I, II ve III

7. “Girmek” sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde yayıraç içinde verilen anlamla eşleşmemektedir?

- A) Köşkten içeri birlikte giriyoruz. (Dışarıdan içeriye geçmek, kaçmak)
- B) Ayağım bu çoraba girmiyor. (Sığmak)
- C) Geçen yıl LGS’ye girmiş. (Katılmak)
- D) Kardeşim, bu yıl liseye girdi. (Erişmek, ulaşmak)

8. “Anadolu, birçok olaya tanıklık etmiştir. Çok savaş görmüş, çok badireler atlatmıştır.”

Bu metinde geçen “görmek” sözcüğü aşağıdaki anlamlardan hangisiyle kullanılmıştır?

- A) Sahne olmak, geçirmek
- B) Karşılaşmak, rastlaşmak
- C) Bir işle uğraşmak
- D) Ziyaret etmek

9. Bir sözcüğün ilgi veya benzetme sonucu gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlama “mecaz anlam” denir. Mecaz anlamda abartı ve soyutlama söz konusudur.

Bu açıklamaya göre,

“Benim ıspanağı beğenmediğimi hemen anlayan annem anlatmaya başladı: Ispanak çok faydalıymış, içinde vitaminler varmış, bolca de-
mir varmış, her gün makarna yenir miymiş, hep aynı şeyleri yemek istiyormuşum, böyle sağlıklı beslenemezmişim ama böyle olmazmış. Bana nedense sıcak gelmiyor ıspanak yemeği ve ben
bunu bir türlü anlatamıyorum. Benim adım Tolga, yemek yemeyi sevmeyenlere kocaman bir merhaba.”

metninde numaralanmış sözcüklerden hangisi mecaz anlamda kullanılmıştır?

- A) I B) II C) III D) IV

10. Bilim, sanat, spor, meslek gibi çeşitli alanlarda belli bir kavramı ifade eden/karşılayan sözcüklere “terim anlamlı sözcük” denir.

“Bu hafta Türkçe dersinde çatı konusunu işledik.” cümlesinde “çatı” sözcüğü Türkçe-edebiyat ile ilgili terim anlamı bir sözcüktür.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük terim anlamı değildir?

- A) Uzağı göremeyen gözler miyoptur.
- B) Bizimle yaptığı konuşmada ölçüyü aşmış ve bizi iyice kızdırmıştı.
- C) Oyunun en güzel kısmı, ikinci perdeydi.
- D) Dairenin alanını nasıl hesaplayacağımı unuttum.

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Tabu, bir kelime oyunudur. Tabu oyunundaki amaç, kartların en üstünde yazan sözcükleri, yasaklı sözcükler kullanmadan belli bir süre içinde takım arkadaşlarına aktarmaktır. Anlatılacak sözcüğün altında yazan sözcükler “yasaklı sözcükler”dir. Oyun, adını bu yasak sözcüklerden almıştır.

Aşağıda anlatılacak sözcüğü anımsatacak yasaklı sözcüklerin yer aldığı tabu kartlarına yer verilmiştir:

TELEFON G.BELL HABERLEŞME MESAJ	YARATICILIK EŞSİZ FARKLI ÖZGÜN	OLAY YER ZAMAN KİŞİ	NESNELİK KANIT KAYNAKÇA BİLİMSEL
--	---	------------------------------	---

Buna göre tabu kartlarında noktalı yerlere getirilmesi gereken sözcükler soldan sağa sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) MEKTUP - ELEŞTİRİ - DENEME - OTOBİYOGRAFİ
B) TELGRAF - YENİLİK - ROMAN - SÖYLEŞİ
C) İLETİŞİM - ORJİNAL - HİKÂYE - MAKALE
D) İNTERNET - YENİLİK - FABL - DENEME

işleyen zeka

2. Elbette farklı dillerde de operalar vardır ama genel olarak operalar İtalyancadır. Bunun en büyük nedeni operanın İtalya’da doğmuş olmasıdır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu metindeki altı çizili sözcükle anlatılmak istenileni karşılayan bir sözcük grubu kullanılmıştır?

- A) Teknoloji, gün geçtikçe insanları etkisi altına alıyor.
B) Dil, medeniyetlerin temelini oluşturan unsurlardandır.
C) Duygular ve yaşanmışlıklar, şiirlerin esin kaynağıdır.
D) Futbolun nerede, ne zaman ortaya çıktığı belirle-nememiştir.

- 3.

Şahinim var, bazılarım var
Tel alışkın sazlarım var
Yâre gizli sözlerim var
Diyemiyorum ele karşı

Gülşen Kutlu

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerden kaç tanesi eş seslidir?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

4. “Çevre” sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde “Bir kimse ile ilişkisi bulunanlar, muhit” anlamında kullanılmıştır?

- A) Büyük şehirlerin çevreleri çarpık yapılaşmalarla dolmuştu.
- B) Çocukluğumun geçtiği çevrenin kültür seviyesi oldukça yüksekti.
- C) Arkadaş çevresini değiştirmek, bu çocuk için yapılacak en büyük adım olacaktır.
- D) Bu konuda diplomat çevrelerinin olumlu girişimleri olmuştur.

5.

B	A	Z	T	İ	A
K	İ	Ş	İ	M	L
E	R	A	S	K	İ
L	E	H	U	A	K
Ü	V	İ	Ş	N	O
R	U	T	A	J	D

Yukarıdaki bulmacada aşağıdaki sözcüklerden hangisinin eş anlamlısı kullanılmamıştır?

- A) TANIK B) YANIT C) ŞAHİS D) OLANAK

işleyen zeka

6. Halil İnalçık, milyonda bir bulunabilecek çok istisnai bir bilim insanıydı. Ömer Lütfi Barkan, İsmail Hakkı Uzunçarşılı gibi ünlü tarihçilerimizi de geride bırakarak Tarihçilerin Kutbu ünvanı ile Türk tarihindeki şerefli yerini aldı. Halil İnalçık, Cumhuriyet tarihimizin yetiştirdiği en büyük tarihçilerimizden birisi, belki de birincisidir. Onun 100 yıllık hayatının sonunda bıraktığı 80 kitap, 500 makale Türk tarihçiliğine yıllarca ışık tutacaktır.

Bu metinde altı çizili söz öbeklerinin cümleye kattığı anlam sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

- A) herkes tarafından kabul görmüş – tarihçilerin hocası
- B) kimseye benzemeyen – tarihçilerin en büyüğü
- C) eşine rastlanmayan – etrafına ışık saçan
- D) zor bulunabilen – tarihçilerin yol göstericisi

VIDEO
ÇÖZÜM

1. “A leopard can’t change its spots.” cümlesi bir İngiliz atasözüdür.

Anlamı: “Bir huyu alışkanlık edinmiş kişiyi bu huyundan, alışkanlığından vazgeçirmek için ne kadar uğraşılsa boştur, insanın huyu değişmez.” anlamında söylenir ki bu atasözünün bir benzeri de Türkçede yer alır ve tam ifadesi “Can çıkar, huy çıkmaz.” atasözüdür.

Bu durumdan hareketle atasözleri ile ilgili aşağıdaki yargıların hangisine ulaşılabilir?

- A) Atasözlerinin en temel niteliği yerel özellikler taşımasıdır.
- B) Toplumda zamanla biriken tecrübelerin söze dökmüş hâlidir atasözleri.
- C) Farklı kültürlerde benzer tecrübeleri barındıran atasözleri mevcuttur.
- D) Kalıplaşmış sözler olduğu için üzerlerinde değişiklik yapılmamaktadır.

2. Atasözleri hayatla iç içedir, hayattaki tecrübelerin özlü olarak söze dökümüdür. “Gülü seven dikenine katlanır.” atasözü Fransız kültüründe “Beni seven köpeğimi de sever.” şeklinden Türkçeye çevrilen bir sözdür. Bizim kültürümüzde köpek sevgisiyle ilgili atasözü yok ancak bu “Bizde köpeğin yeri yoktur.” anlamına gelmez.

Bu metinde altı çizili atasözünün anlamıyla aynı doğrultuda olan cümle aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayatında olumsuzluklar yaşayan kişi buna üzülmemeli çünkü bu durumun devamlı olmadığını bilmelidir.
- B) Bir şeyin gerçek değeri, ona ihtiyaç duyulduğu zamanlarda çok daha iyi anlaşılır.
- C) Bir insan, sevdiği kişi veya işi yüzünden karşısına çıkan zorluk ve sıkıntılara katlanır.
- D) Dost sandığınız birtakım kimseler size kolaylıkla kötülük yapabilir.

- 3.

Bir olayı, bir durumu, bir kavramı daha etkileyici anlatmak için en az iki sözcüğün bir araya gelmesiyle oluşan ve çoğu zaman gerçek anlamdan uzaklaşıp kendine özgü anlam kazanan kelime gruplarına “deyim” denir.

Ege : Bir kara gözlüye gönlümü verdim.

Arzu : Burada tüm gönüller birbiriyle kaynaşırdı.

Barış : Yardım kampanyasında herkes gönlünden koparı verdi.

Buse : Onu kırdıktan sonra gönlünü de almayı bildi.

Öğrencilerin hangisinin cümlesinde “gönül” kelimesi deyim içinde kullanılmamıştır?

- A) Ege
- B) Arzu
- C) Barış
- D) Buse

4. Öğretmenimiz, bir yandan okul işleriyle uğraşmaktan bir yandan da babadan kalma dükkânın işletmesine göğüs germekten dolayı çok yorgundu.

Bu cümlede geçen altı çizili söz grubunun cümleye kattığı anlam aşağıdakilerden hangisidir?

- A) zorluklara katlanmak
- B) uğraşmak
- C) çok çabalamak
- D) yıpranmak

5.

T9 klavye adı verilen sistemde bir kelimeyi yazmak için o kelimenin harflerinin bulunduğu tuşlara sırasıyla basmak gerekmektedir. Eğer bu sıralamayla başka kelimeler de çıkıyorsa telefon size tüm seçenekleri soracaktır. Örneğin, 'kitap' yazmak için basmanız gereken tuşlar: 54827'dir. Türkçe karakterler olan 'ç, ğ, ö, ş, ü' harflerini yazmak için bu harflerden önce gelen harfin bulunduğu tuşa basılır. Boşluk için ise '0' kullanılır.

Bu bilgilerden hareketle,

Refik Bey, eve geldiğinde gördüğü manzara karşısında deliye döndü. Evi su basmıştı. Ne yapacağı konusunda hiçbir fikri yoktu. Kapıdan içeri girdikçe ayak bileğini geçen su, ayaklarını ve pantolonunu ıslatmıştı. Mutfığa vardığında musluğun açık olduğunu gördü ve hemen musluğu kapatıp işe koyuldu.

metninde geçen deyimler T9 ile yazılırsa aşağıdaki sayıların hangisi elde edilemez?

- A) 473056985625 B) 3354930366635 C) 780227625 D) 34574096588

işleyen zeka

6. Atasözleri ve deyimler; ifadeyi zenginleştirmek, kuvvetlendirmek ve renklendirmek için kullanılır. Günlük hayatımızda iki karşıt durumu ifade etmek için bazen kelime tasarrufu yapar, bu durumları daha etkili bir biçimde anlatabilmek için atasözü ve deyimlere başvururuz.

Buna göre aşağıda cümle içinde kullanılan deyim ve atasözlerinden hangileri arasında anlam olarak bir karşıtlıktan söz edilemez?

- A) 1. Yaşanan onca şeye rağmen Ece'nin ağzını bıçak açmıyor.
2. Elif Rana'nın çenesi düşmüş, bir türlü susmak bilmiyordu.
- B) 1. Onunla konuştuktan sonra anladım ki akıl akıldan üstündür.
2. Ahmet de benim gibi düşünüyor, ne de olsa aklın yolu bir.
- C) 1. İnsan çocukları ile varlık gösterir çünkü ağaç yaprağıyla gürler.
2. Ağaç yaş iken eğilir bu sebeple çocukların eğitimi ailede başlar.
- D) 1. Bana sözler verip af dilemiş olsa da gözümde düşmüştü bir kere.
2. Son sınavdan aldığın puanla bir kere daha gözüme girmeyi başardın.

VIDEO
ÇÖZÜM

1. Bir bahar sabahının karanlığında ıssız
Gökte diz çökmüş iki titrek ışıklı yıldız.
Kafdağı kelebek kanadım kadar taşmadı,
Minicik gövdeme yüklü Kafdağı.
Ah bu türküler, köy türküleri
Ana sütü gibi candan
Akıl ersin, ermesin sevdama
Senden yanayım, dedi yeşeren dal senden yana

Ω

ψ

Φ

Σ

Bu dizelerde yer alan söz sanatları “benzetme, kişileştirme, konuşturma, abartma” şeklinde sıralandığında oluşan örüntü aşağıdakilerden hangisidir?

A) Φ Σ Ω ψ

B) Φ Ω Σ ψ

C) ψ Ω Σ Φ

D) ψ Σ Ω Φ

işleyen zeka

2.

Bu cümlelerde yer alan söz sanatları aşağıdaki açıklamalarla eşleştirildiğinde hangi açıklama dışarıda kalır?

- A) Anlam bakımından birbirine karşıt kelimeler bir arada kullanılmıştır.
B) Bir özellik olduğundan çok az veya fazla gösterilmiştir.
C) İnsana ait bir özellik insan dışındaki varlıklara aktarılmıştır.
D) Nitelik bakımından zayıf olan güçlü olana benzetilmiştir.

3. Âşık Veysel'in "SAZIMA" adlı şiirinden alınan aşağıdaki dörtlüklerin hangisinde hem benzetme hem de kişileştirme sanatı yoktur?

<p>A) Ben gidersem sazım sen kal dünyada
Gizli sırlarımı aşikâr etme
Lal olsun dillerin söyleme ya da
Garip bülbül gibi ah-u zar etme</p> <p>C) Gizli dertlerimi sana anlattım
Çalıştım sesimi sesine kattım
Bebe gibi kollarımda yaylattım
Hayali hatır et beni unutma</p> | <p>B) Bahçede dut iken bilmezdin sazı
Bülbül konar mıydı dalına bazı
Hangi candan aldın sen bu avazı
Söyle doğrusunu gel inkâr etme</p> <p>D) Sen petek misali Veysel de arı
İnleşir beraber yapardık balı
Ben bir insanoğlu sen bir dut dalı
Ben babamı sen ustanı unutma.</p> |
|---|---|

işleyen zeka

4. (I) Güneş yavaş yavaş yükselirken antik kent de uyanıp sizleri karşılamayı bekliyor. (II) Güneşle birlikte, kentin geçmişindeki bilinmeyen yönlerin de ortaya çıkacağını sanıyor insan ama bir süre sonra yanıldığını anlıyor. (III) Yüzyıllardır yalnızlığa alışmış, unutulmuş bu kentin geçmişini düşünüyor. (IV) Acaba bu tiyatro sahnesinde kaç oyun sergilendi, odeonda ne gibi sorunlar tartışıldı, ölümüne savaşlar nasıl yaşandı buralarda?

Bu metinde numaralanmış cümlelerin hangilerinde aynı söz sanatı kullanılmıştır?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV

işleyen zeka

5. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yay ayraç içinde verilen söz sanatı yoktur?

- A) Bir kâsedir alev dolu gönlüm yana yana
Ben tâ senin yanında dahi hasretim sana.
(Benzetme)
- B) Toplanırken göklerde bulutlar yığın yığın
Hırçın bir fırtınayı düşünüyordu deniz.
(Kişileştirme)
- C) Uçuyor rüzgâr gibi altımdaki küheylan
Ne kadar dizginlesem yavaşlayacak değil.
(Abartma)
- D) Gül yaprağına döndü tekmesi düşmanların
Sunulan zehir değil, saplanan bıçak değil.
(Konuşturma)

6. Marmaris'in tarih kokan yeri, pek fazla kişinin bilmediği Marmaris Kalesi'ni gezme fırsatı buldum. Kale, yaşadığı onca badireye rağmen tüm ihtişamıyla şehri ve ziyaretçilerini selamlar. Kalede toplam on sekiz adet oda, bir ark ve çeşme bulunmaktadır. Kalenin yedi tane kapalı alanı vardır. Bunlardan iki tanesi arkeoloji salonu ve bir tanesi de etnografya salonu olarak düzenlenmiştir. Bu arada kalan bölümler ise sanat galerisi ve depo olarak kullanılmaktadır. Kalenin içine adım atar atmaz tüm insanlık tarihini ayaklarınızın altında hissediyorsunuz.

Bu metinde aşağıdaki söz sanatlarından hangileri vardır?

- A) Konuşturma – Abartma
B) Kişileştirme – Benzetme
C) Abartma – Kişileştirme
D) Benzetme – Konuşturma

VIDEO
ÇÖZÜM

Eş, Yakın, Örtülü Anlam / Çelişen ve Kesinlik Bildiren Yargılar / Amaç, Neden, Koşul, Açıklama Bildiren Cümleler / Cümle Yorumlama / Cümle Birleştirme

TEST 5

1. Cümlede açık olarak söylenmediği hâlde, cümlenin anlamından veya cümledeki bazı ifadelerden çıkarılabilecek anlama “örtülü anlam” denir. ‘Toplantıya annem de katıldı.’ cümlesinde toplantıya annesi dışında katılanların olduğu anlamı çıkmaktadır.

Türkçe öğretmeni Bilal Bey konu ile ilgili bilgileri aktardıktan sonra,

- I. Havalar bugünlerde artık ısınmaya başladı.
- II. Kuyucaklı Yusuf romanı tekrardan beyaz perdeye aktarılıyor.
- III. Beni en çok Ahmet Arif’in şiirleri etkiliyor.
- IV. Akşama doğru yağmur şiddetini arttırmaya başladı.

cümlelerini tahtaya yazıp öğrencilerinden numaralanmış cümlelerde bulunan örtülü anlamları bulmalarını istemiştir.

Öğrencilerin cevaplarıyla ilgili şunlar bilinmektedir:

Ensar : I. cümlede havanın daha önceden soğuk olduğu anlaşılmaktadır.

Ada : II. cümlede Kuyucaklı Yusuf romanının daha önce de beyaz perdeye aktarıldığı anlamı çıkmaktadır.

Yusuf Ali : III. cümlede kişinin yalnızca Ahmet Arif şiirlerinden etkilendiği ifade edilmektedir.

Ayşe : IV. cümlede yağmurun önceden bu kadar şiddetli yağmadığını anlıyoruz.

Verilen bilgiler ve öğrenci cevapları birlikte değerlendirildiğinde hangi öğrencinin cevabı örnek cümlede oluşan örtülü anlamı doğru yansıtmamaktadır?

- A) Ensar B) Ada C) Yusuf Ali D) Ayşe

işleyen zeka

2.

Aşağıda verilen cümlelerden hangisi Konfüçyüs’ün öğretileriyle aynı doğrultuda değildir?

Konfüçyüs’ün Öğretileri

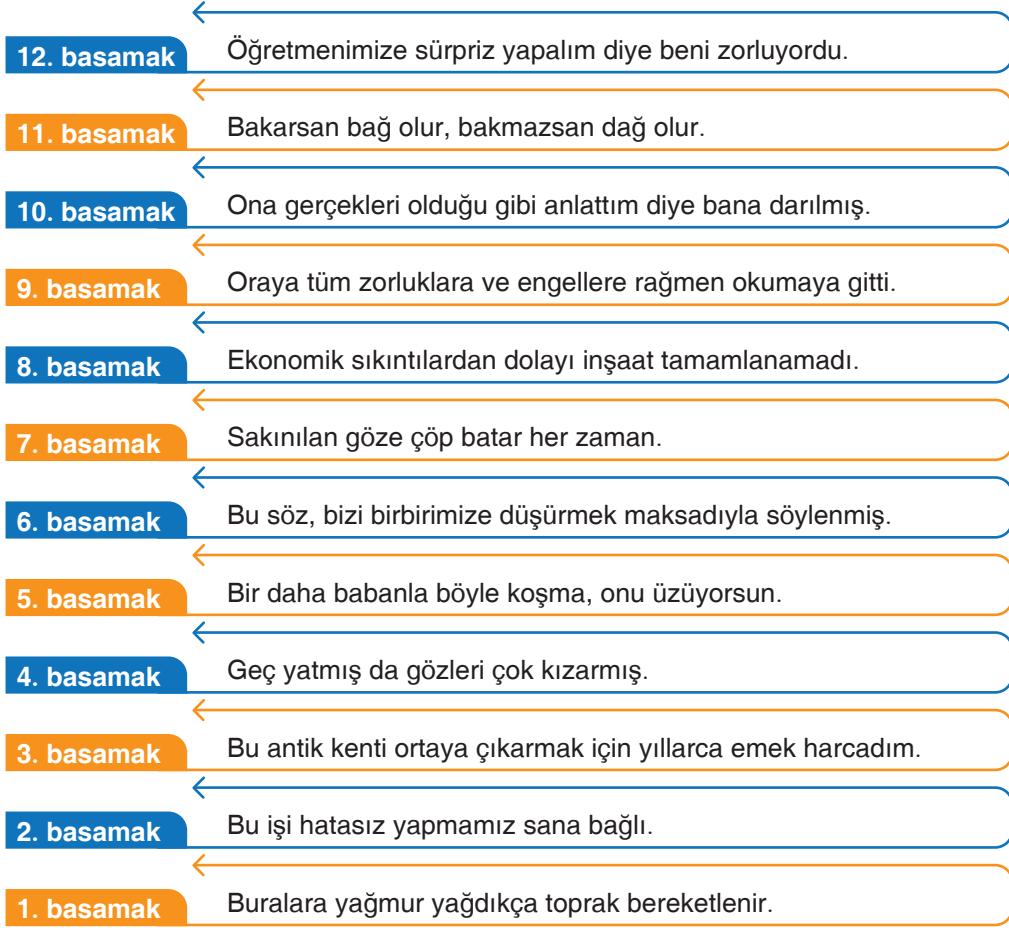
- A) Planınız bir yıllıksa pirinç ekin, planınız on yıllıksa ağaçlar dikin, planınız yüz yıllıksa çocukları eğitin.
- B) Küçük avantajlara önem vermek, büyük işlerin başarılmasını engeller.
- C) Sana arkandan tükürüyorlarsa sen onlardan önde- sin demektir.
- D) Durmadığınız sürece ne kadar yavaş gittiğinizin bir önemi yoktur.

Cümle

Geleceğin inşasının temelinde gençlerin eği- timi yer alır.
Şu an bilgisayar oyunları ile zaman harca- mak, gelecekteki planlarınıza engel olur.
Bir yelkenli gemi, rüzgârı arkasına alabilirse denizde yol alabilir.
Hızlı bir ilerleme kaydetmeseniz bile sürekli- liğinizi koruyun.

3. Aşağıda verilen merdiven basamaklarındaki cümlelerde amaç-sonuç ilişkisi bulunanlara basılarak merdiven çıkılacaktır.

Buna göre bu merdivenlerden kaçır kaçır çıkılmalıdır?

- A) dörder dörder B) üçer üçer C) ikişer ikişer D) birer birer

işleyen zeka

4. Herkes hayata kendi penceresinden bakıyor. Keşke bir kere de karşı komşunun penceresinden baksa.

(Bedirhan Gökçe)

Aşağıdaki sözlerden hangisi verilen sözle aynı doğrultudadır?

- A) İnsan acı duyuyorsa canlıdır, başkasının acısını duyabiliyorsa insandır. (Tolstoy)
 B) Bencil insan, tek başına kalmış meyvemiz bir ağaç gibi kurur, gider. (Turgenyev)
 C) Neye sahip olduğumuz değil, neyin keyfine varabildiğimizdir mutluluğu yaratan. (Spurgeon)
 D) Adaletsizliğin en büyüğü adil olmayıp adil gibi görünmektir. (Platon)

5. Neden-sonuç cümleleri bir fiilin veya durumun gerçekleşmesinin 'nedenini' ve bu nedene bağlı olarak ortaya çıkan 'sonuçları' içinde barındıran cümlelerdir. 'Kar yağışından dolayı okullar tatil edildi.' cümlesinde karın yağması neden, okulların tatil edilmesi ise sonuçtur.

Buna göre,

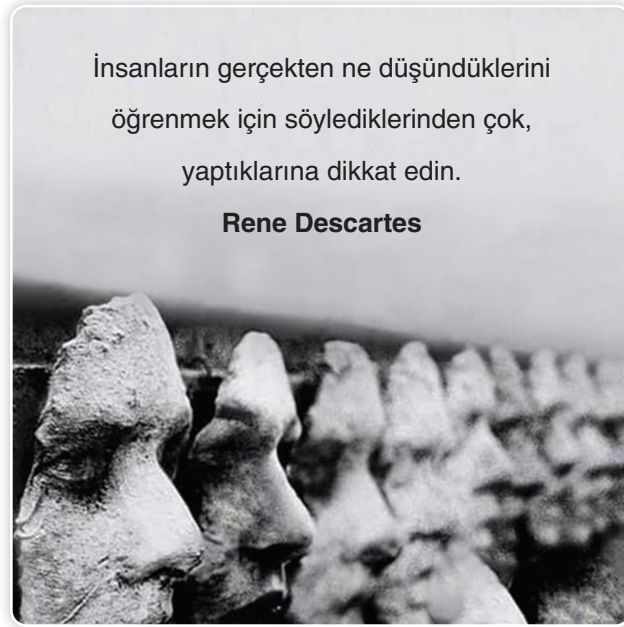
- I. Yeterli et ve süt üretimi sağlanmadığı için ürün fiyatlarında dalgalanma oluşuyor.
- II. Son yıllarda özel sektör tarafından modern hayvan çiftlikleri kurulmaya başlandı.
- III. Et ve süt üretimi çocuk ve genç nüfusun gelişmesine katkı sağlıyor.
- IV. Ülkemizdeki mera alanlarının amaç dışı kullanılması dışa bağımlılığı artırıyor.

cümlelerinin hangilerinde yargının nedeni belirtilmemiştir?

- A) I ve II B) II ve III C) II ve IV D) III ve IV

işleyen zeka

6.

İnsanların gerçekten ne düşündüklerini
öğrenmek için söylediklerinden çok,
yaptıklarına dikkat edin.
Rene Descartes

Bu görselde yer alan cümlenin yakın anlamlısı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnsanın davranışları onların gerçek kimliklerini ortaya çıkaran şifreler barındırır.
- B) Hayat bir öyküye benzer, önemli olan yanı eserin uzun olması değil, iyi olmasıdır.
- C) Küçük işlere gereğinden çok önem verenler, elinden büyük iş gelmeyenlerdir.
- D) İki şey insanın eksikliğini gösterir: Konuşulacak yerde susmak, susulacak yerde konuşmak.

7. Bağımsız değişken, bir durumu etkileme gücüne sahip olan yani bir duruma etki eden değişkendir. Bağımlı değişken ise bağımsız değişkene göre farklılaşabilen değişkendir. Örneğin, telefonla çok uğraşmak göz sağlığınıza etki edebilmektedir. Bu örnekte telefon bir bağımsız değişken; telefonla çok zaman geçirmenin sonunda göz sağlığımızın bozulma durumu ise bağımlı değişkendir.

Bu metinden hareketle bağımsız ve bağımlı değişken arasındaki anlam ilişkisini aşağıdakilerin hangisi açıklar?

- A) Varsayım cümlesi
- B) Amaç-sonuç cümlesi
- C) Öneri cümlesi
- D) Sebep-sonuç cümlesi

8.

Bir insanın zekâsı, verdiği cevaplardan değil; sorduğu sorulardan belli olur.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümleyle aynı doğrultudadır?

- A) İnsan yalnızca söylediklerinden değil, sustuklarından da sorumludur.
- B) Çizdiğim her resim kendi yaşamıma sorduğum bir soruydu.
- C) Sorular, yaşayan her şeye karşı hissettiğimiz sonsuz sorumluluktur.
- D) Soruların niteliği insanın gerçek değerini ortaya koyan birer meşaledir.

9. **Aşağıdaki şiirlerden hangisi anlam ilişkisine göre diğerlerinden farklıdır?**

- A) Bu sabah hava berrak
Bu sabah her şey billurden gibi
Gök masmavi bu sabah
Güzel şeyler düşünelim diye
- B) Sen yoksun hiçbir şey yok
Güneşin rengi
Ağustos yıldızlarının sıcaklığı
Karanfil kokusu
- C) Bir an önce görülsün
diye Akdeniz
Toroslar'da ağaçlar
hep çocuk
kalır
- D) Gür bir imanla damarlarda ateşten bir kan
Birleşip böyle diyorlardı, derin bir sesle,
Yeri fethetmek için gelmiş o fatih nesle.

10. Araştırmacılar; haftada bir gün, kısa bir müddet yapılan egzersizin bile, enerjiyi ve gücü artırdığını, yorgunluk ve bitkinliği azalttığını kaydettiler.

Bu cümleden kesin olarak çıkarılacak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Düzenli spor yapmayan insanlarda birçok hastalık ortaya çıkar.
- B) Enerji veren besinlere ağırlık vererek bitkinliğimizi ortadan kaldıracabiliriz.
- C) Araştırmacılar, belirli sporların insanın yaşam kalitesini artırdığını söyler.
- D) Yapılan araştırmalarda düzenli yapılan egzersizlerin insana faydası vardır.

VIDEO
ÇÖZÜM

1. **Kan:** Atardamar ve toplardamarların içinde dolaşan, dokulara oksijen, hormonlar, besin maddelerini taşıyan, hücrelerde özümlemeyi sağlayan; dokulardan da karbondioksit ve metabolik atıkları uzaklaştıran, plazma ve yuvarlardan oluşmuş kırmızı renkli sıvı. Dört çeşit sıvının en iyisidir. Mizaçta sıcak ve nemli, normal veya anormaldir. Normal kan kırmızı renkte tatlı ve kokusuzdur.

Safra: Karaciğerden salgılanan, safra kesesinde depolanan, yağların emiliminde başlıca rol oynayan, safra kanalları ile ince bağırsaklara dökülen, safra tuzları, kolesterol, fosfolipit ve bilirubin diglukuronit gibi bileşenlere sahip sıvı. Sarı safra iki çeşittir: normal safra ve anormal safra. Normal sarı safra, kanda köpük gibidir. Parlak kırmızı renktedir; ağırlık açısından hafiftir ve ısı olarak sıcaktır. Daha sıcak olduğunda rengi de daha kırmızıdır.

Balgam: Ağız, boğaz ve solunum yollarından salgılanıp [ağızdan] çıkarılan koyu mukus. Balgamin mizacı soğuk ve nemlidir ve o da normal ve anormal olabilir. Normal balgam, tatlı bir çeşit balgamdır. Olgun bir form kazandığında kana dönüşebilir. Vücuttan biraz daha soğuktur ancak sarı safra ve kandan çok daha soğuktur.

Sevda: Melankoli, (kara sevda), hoşnutsuzluk. Kara safranın normal ve anormal çeşitleri vardır. Normal kara safra, normal kanın tortusudur. Onun lezzeti, tatlı ile yakıcı ekşi arasındadır. Karaciğerde teşekkül ettikten sonra bir kısmı kanın içine girer, bir kısmı dalağa gider. Kana giden kısım kemik gibi bir hayli büyük miktarda kara safra içeren organların besininde esas ögeyi meydana getirir. Kara safra aynı zamanda kanı harekete geçirir ve onu güçlendirip yoğunlaştırır.

Bu metinlerde kullanılan cümleler ilgili çıkarımlarda bulunmak istenmiştir.

Buna göre bu metinlerde kullanılan;

- I. tanım,
- II. öznel,
- III. nesnel,
- IV. koşul

cümlelerinden hangileri ortak?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III D) III ve IV

işleyen zeka

2. I. Bir sonraki eğitim öğretim yılında Türkçe dersi müfredatındaki tüm konuları akıllı tahta üzerinden işlemeyi düşünüyorum.
- II. "Ya olduğun gibi görün ya da görüldüğün gibi ol." sözünün her zaman arkasındayım.
- III. Bir an için savaşın olmadığı, barışın hüküm sürdüğü bir dünya düşün.
- IV. Yazarın üçüncü romanı içerik açısından umarım ilk iki romanından çok farklı olur.

Numaralanmış cümlelerin anlam özelliği aşağıdakilerin hangisinde doğru verilmiştir?

	I	II	III	IV
A)	Tasarı	Onaylama	Beklenti	Varsayım
B)	Varsayım	Beklenti	Tasarı	Onaylama
C)	Varsayım	Beklenti	Onaylama	Tasarı
D)	Tasarı	Onaylama	Varsayım	Beklenti

3. Evrenin, evrendeki olguların ve olayların bir bölümünü ele alıp birtakım yöntem ve deney yolları kullanarak ve gerçeğe, gerçekliğe dayanarak birtakım yasalara ulaşan bilgi yoluna bilim denilir. Bilimde bir şeylerin yanlışlanabilmesi ve bu anlamda kanıtlama ön plandadır. Galileo da bilimin bu kanıtlama özelliğini ön planda tutarak yaşadığı dönemde genel bir düşünce olarak kabul edilen Dünya'nın evrenin merkezi olduğu düşüncesine karşı çıkmıştır. Ancak Galileo'nun bu düşüncesi dönemin genel düşüncesine aykırı olduğu için tepki ile karşılanmış ve Galileo bu düşüncesinden geri adım atmak zorunda kalmıştır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdaki ifadelerden hangisi bilimin kanıtlanabilirlik özelliğinin dışında tutulabilir?

- A) Galileo'dan önce genel düşünce Dünya'nın evrenin merkezi olduğudur.
 B) Galileo ise evrenin merkezinin Dünya olmadığını söylemiştir.
 C) Dünya'nın evrenin merkezi olmadığını ilk söyleyen Galileo'dur.
 D) Galileo düşüncesinden vazgeçtiği için cesaretli davranmamıştır.

işleyen zeka

4. Ada, Türkçe öğretmeninin verdiği 'Şehrimi Tanıyorum' ödevi için aşağıdaki cümleleri yazmıştır:

- I. Güneşin doğuşunun en az Alplerdeki kadar güzel görülebildiği Kale Tepesi ilimizde yer alıyor.
 II. Pers hükümdarı tarafından kızı için yaptırılan Kral Kızı Kalesi mesire yeri olarak da kullanılmaktadır.
 III. Turnalar Gölü de denilen Yüzen Ada Gölü ilginç görüntüsüyle ziyaretçilerine ev sahipliği yapıyor.
 IV. Karın eksik olmadığı tepesiyle bilinen Sülbüs Dağı, komşu ilimiz Tunceli ile aramızda sınır oluşturuyor.

Öğretmeni, ödev kontrolünden sonra Ada'ya: "Öznel ifadelerin bulunduğu cümleleri nesnel ifadelerle yeniden yazabilirsin." önerisinde bulunmuştur.

Öğretmeninin önerisine göre Ada'nın numaralanmış cümlelerden hangileri ile ilgili değişiklik yapması gerekmektedir?

- A) I ve III B) I ve IV C) II ve III D) II ve IV

işleyen zeka

5. Söyleyenin kendi düşüncesini, duygusunu veya beğenisini içeren cümlelere "öznel cümleler" denir. Doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değiştiği için öznel yargılar kanıtlanamaz. Nesnel cümleler ise doğruluğu ya da yanlışlığı kişiden kişiye değişiklik göstermeyen, araştırma sonucu ulaşılabilecek, herkesçe kabul görmüş, kanıtlanabilir yargılardır.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Onu evine götürürken yanımda âdeta bir heykel gibi oturuyordu.
 B) Yanık yüzünde bir gülücük belirdi, iki küçük çocuğunu kucakladı.
 C) "Komik olan nedir?" diye seslendi etrafta onu izleyen insanlara.
 D) Doktorlar, sağlığımız için ellerimizi yıkamamızı tavsiye ediyor.

6.

Bu görselle ilgili aşağıdakilerin hangisi kanıtlanabilirlik açısından diğerlerinden farklıdır?

- A) Geleneksel metotlarla yapımı sürdürülen günümüz çömlekçiliğinde çağdaş gelişmelerden de yararlanılmaktadır. Çark üzerinde yapılan çömlekçilikte çevreden alınan çamur, çamur yalağına koyulur. Sayın Selçuk'un, çamur yalağındaki çamur ile çömlekçilik sanatının önemini vurgulayarak öğrencileriyle yaptığı çalışmayı öğrenciler asla unutmayacak. Kim bilir, belki geleceğin çömlekçileri olmaktan gurur duyacaklar.
- B) Anadolu'da çok eskiden beri yapıla gelmiş el sanatlarından biridir. Çamur kolaylıkla elde edilen ham maddelerin en eski ve kullanışlı olanıdır. Sınıf ortamında çekilen bu fotoğraf karesinde üç kişi çömlek yapımıyla uğraşmaktadır.
- C) Çömleklerin elle yapımında uygulanan temel yöntemler çimdik, fitil, levha ve modeldir. Özlü çamurdan elle veya çömlekçi çarkından geçirilerek çeşitli ölçülerdeki kalıplara form kazandırılmaktadır. Millî Eğitim Bakanımız, öğrencilerle kütüklerin üzerinde oturarak çömlek çarkındaki çamuru şekillendirmeye çalışmaktadır.
- D) Çömlekçilik, toprağın ya da asıl olarak killi toprağın çeşitli aşamalardan geçirildikten sonra şekillendirip kullanılmak üzere çeşitli eşyalar üretilmesine verilen addır. Bu fotoğrafta çamurdan yapılmış eşya olarak bir kapak hazırlanmaktadır.

işleyen zeka

7. Halk şairleri toplumda bir insanı, bir konu veya bir olayın doğru ya da yanlış yanlarını göstermek amacıyla eleştirmişlerdir.

Aşağıdaki şiirlerden hangisinde eleştiri yapılmıştır?

A)

Her zaman huzurda duran aşkına,
Boynunu Mevla'ya buran aşkına,
Hak kelamı güzel Kur'an aşkına,
Cümlemizi af eylesin Yaradan.

B)

Sabahtan giderdim malın peşinde
Azığımı yerdim göze başında
Bir kavalım vardı, çoban taşında
Çaldığım sıralar aklıma düştü.

C)

Kimi mevtasına kefen biçmiyor
Kimi helal rızık yiyip içmiyor.
Yavrusundan köpek bile geçmiyor.
Halk Seyrani senden geçer mi bilmem.

D)

Benim her derdime ortak sen oldun
Ağlarsam, ağladın; gülersem, güldün.
Sazım bu sesleri turnadan m'aldın?
Pençe vurup sarı teli sızlatma.